

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

- Betreft:
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de optimalisatie van de huishoudelijke energiescan;
 - Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de VREG en de afdeling Wetgeving van de Raad van State

1. INLEIDING

1.1. Optimalisatie van de huishoudelijke energiescans

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 voorziet een heroriëntering van de energiescan.

Het regeerakkoord 2014-2019 stelt: “De middelen voor de energiescan worden geheroriënteerd naar maatregelen die energiearmoede aan de bron aanpakken, met een sterke operationele rol voor sociaal economieprojecten.”

De Beleidsnota Energie 2014-2019 stelt:

“De middelen voor de energiescan worden geheroriënteerd naar maatregelen die energiearmoede aan de bron aanpakken, met een sterke operationele rol voor sociaal economieprojecten. Voor de begroting 2015 financier ik via de openbare dienstverplichting bij de distributienetbeheerders de energiesnoeiers. Dit kan tijdelijk zonder verlaging van sommige andere premies. De energiesnoeiers zijn hieraan complementair. Aangezien het om een open end financiering gaat wordt deze kost gewoon mee opgenomen in het geheel. Ik maak werk van de in het regeerakkoord afgesproken heroriëntering van het beleid om de energiearmoede aan de bron aan te pakken. Ik garandeer hierbij de volledige tewerkstelling in de sector van de sociale economie (huidige 255 plaatsen) in de energiesector. Conform het regeerakkoord realiseer ik dit door onder andere de versterking van het programma sociale dakisolatie. In de loop van 2015 laat ik de werkzaamheden van de energie-snoeibedrijven, en de energiesnoeiers monitoren. De monitoring en bijhorende analyse zal ik aan de Vlaamse regering bij het opstellen van de begroting 2016 voorleggen.”

Beleidsbrief energie 2015-2016:

“Omdat de energiescans nog te weinig resulteren in de uitvoering van energiebesparende werken, heb ik de energiescanners gevraagd om hun werkprocessen aan te passen met als doel

de realisatie van deze werken op te drijven, in eerste instantie via doorverwijzing naar de sociale dakisolatieprojecten. Tegen eind 2015 evalueer ik in hoeverre dit lukt en zal ik bepalen welke inhoudelijke aanpassingen aan de verschillende types van energiescan kunnen bijdragen tot de effectieve realisatie van energiebesparende werken in woningen van kwetsbare gezinnen. De lopende evaluatie van de energiescans heeft als doel de optimale manier te vinden om de meest kwetsbare gezinnen te bereiken en hen met gerichte ondersteuning en begeleiding op maat op weg te helpen naar een energiezuinigere woning. Ik garandeer hierbij de volledige tewerkstelling in de sector van de sociale economie ten opzichte van het niveau van eind 2014 (255 koppen). Deze plannen werden ook opgenomen in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 (VAPA) dat de Vlaamse Regering in juli goedkeurde en waarvoor een regelmatige opvolgingsrapportage wordt voorzien.”

De evaluatie van de energiescan vormt eveneens een onderdeel van het bredere Energiearmoedeprogramma dat de Vlaamse Regering op 4 maart 2016 als onderdeel van het Renovatiepact goedkeurde. Dit programma, dat inzet op 34 acties, legt de nadruk op een breed geheel van onderling afgestemde en elkaar versterkende acties die moeten bijdragen tot een structurele verlaging van de energiearmoede aan de bron. Energiescans, als toegangspoort tot de mensen uit de doelgroep, kunnen daarbij een cruciale centrale rol spelen als matchingsinstrument tussen organisaties en doelgroepgerichte instrumenten.

Ten slotte hechtte de Vlaamse Regering op 19 mei 2017 haar principiële goedkeuring aan een heroriëntatieoefening van de energiehuizen. Deze principiële goedkeuring stelt: “Bij een hervorming is het dus van belang rekening te houden met de lokale eigenheid en autonomie en moet aan de energiehuizen voldoende ruimte gelaten worden om een werkwijze te ontwikkelen die tot de beoogde resultaten leidt. Tegelijkertijd zal worden gestreefd naar een maximale synergie met bijv. de in veel gemeenten al actieve woonloketten, en een meer doorgedreven afstemming met de takenpakketten van de energiesnoeiërs (energiescan type 2), de energieconsulenten voor gezinnen, en, rekening houdende met de uitkomst van het kerntakendebat, een aantal van de huidige taken van de netbeheerders.” De optimalisatie van de energiescans moet dan ook bekeken worden in binnen deze context.

1.2. Gevolgde procedure

De Vlaamse Regering hechtte op 29 september 2017 haar principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiescans² en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

2. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke betreffende het ontwerp van besluit op 24 oktober 2017 haar advies nr. 62.213/3. Het advies gaat als bijlage 2. De Raad maakt in haar advies de volgende opmerkingen:

¹ VR 2017 2909 DOC.0943/1BIS

² VR 2017 2909 DOC.0943/2BIS

- In artikel 2 van het ontwerp van besluit moeten enkele interne verwijzingen worden bijgesteld ten gevolge het schrappen van het eerste lid. Het ontwerp van besluit werd in die zin aangepast.
- De Raad meent ook met betrekking tot het ingevolge van artikel 2, 4° van het ontworpen besluit toevoegen van de zin “De dienstverlening gericht op de begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende werken wordt vanaf 1 januari 2019 opgenomen in het takenpakket van de energiehuisen.” in artikel 6.4.1/8, vierde lid (dat het derde lid wordt), de toekenning van die taak tot het takenpakket van de energiehuisen moet worden vermeld bij de taakomschrijving van die entiteiten in de artikelen 7.9.1 en volgende van het Energiebesluit.

De Raad vermeldt echter ten onrechte / bij vergissing dat deze taaktoekenning al vanaf 2018 het geval zou zijn. Aangezien dit nog niet wordt voorzien vanaf 2018, maar pas ten laatste vanaf 2019, en er momenteel een bredere oefening loopt rond de toekomstige verbreding van het takenpakket van de energiehuisen, is het nu niet opportuun om deze wijziging al door te voeren, maar dit in één beweging te doen van zodra er een definitieve invulling wordt gegeven aan de toekomstige taken van deze energiehuisen.

- De Raad stelt vast dat, vermits toepassing wordt gemaakt van artikel 7.5.1, eerste lid, van het Energiedecreet, een advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) is vereist. Dit advies werd bekomen op 14 november 2017. De inhoud wordt verderop in deze nota toegelicht.

3. ADVIES VAN DE VREG

Het voornemen om de kosten voor de energiescans en de sociale energie-efficiëntieprojecten voor het kalenderjaar 2018 volledig te financieren via de uitgavenbegroting wordt door de VREG positief onthaald. De VREG verwijst echter ook naar het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 waarin de intentie is vermeld om voor de sociale én ecologische openbardienstverplichtingen de mogelijkheid voor een uniforme Vlaamse bijdrage te onderzoeken.

Aangezien het ontwerpbesluit niet als doel heeft dit onderzoek te voeren, maar beperkt is tot de optimalisatie van de energiescans, werd de tekst niet aangepast.

De VREG staat ook positief tegenover het extra type opvolgscan dat exclusief focust op begeleiding bij de overstap naar een voordeliger contract voor energie en/of aardgas. De VREG steunt deze maatregel en verwijst naar de informatiecampagne die nog dit najaar zal lopen om mensen in energiearmoede aan te sporen de goedkoopste leverancier te kiezen.

4. AANPASSINGEN AAN HET ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING “HOUDENDE WIJZIGING VAN HET ENERGIEBESLUIT VAN 19 NOVEMBER 2010, WAT BETREFT DE ENERGIESCANS”

In artikel 2 van het ontworpen besluit worden de interne wetgevingstechnische verwijzingen gecorrigeerd, zoals vermeld in het advies van de Raad van State.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van Vlaamse overheid.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale besturen.

7. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van Vlaamse overheid.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te hechten aan het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de energiescans, zoals opgenomen als bijlage 1.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Bijlagen:

1. Het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
2. Het advies 62.213/3 van 24 oktober 2017 van de afdeling wetgeving van de Raad van State
3. Het advies ADV-2017-08) van de VREG